

bel

- 76 -

1984.02.03.

sb0102 4 180 mtib2057

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 sajtófotó ,83 kiállítás
sb0082 vikár bélára emlékeztek somogy megyében
sb0083 kanadai kortárs textilművészeti kiállítás
sb0084 szerződés az ideai szovjet kőolajszállításról
sb0085 sárgásan elszíneződött tej
sb0086 kambodzsai építők kitüntetése
sb0087 lázár györgy pohárköszöntője /1. rész/
sb0088 lázár györgy pohárköszöntője /2. rész/
sb0089 margaret thatcher pohárköszöntője /1. rész/
sb0090 margaret thatcher pohárköszöntője /2. rész/
sb0091 dimitrov művészszemmel
sb0092 áb-orfk együttműködési megállapodás
sb0093 az aprófalvak közléte és ifjúsága /1. rész/
sb0094 az aprófalvak közléte és ifjúsága /2. rész/
sb0095 a mezőgazdasági könyvhónap megnyitója /sarlós istván/
sb0096 időjárásjelentés
sb0097 hazánk vendége margaret thatcher /2. rész/
sb0098 t ö r ö l v e !
sb0099 hazánk vendége margaret thatcher /3. rész/
sb0100 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0101 tartalomjegyzék /2. rész/
sb0102 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: oltványi ottó
 halasi györgy
 izsák erika

- v é g e -

21.11

/mti/ er
030284 1266

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1984. február 4.

bel

s z o m b a t

sb0001 4 150 mtib1001

müemlékvédelmi programok /1. rész/

1984. február 4. - sas béla, az mti munkatársa írja: az országos müemléki felügyelőség négy nagy feladatkört állított az ideai munka középpontjába: az építészeti és történelmi értékekben gazdag régi települések belvárosainak rekonstrukcióját, a korábban rosszul hasznosított és elhanyagolt kastélyok, középületek megmentését, a becses egyházi épületek és a népi müemlékek helyreállítását.

különösen összetett és nehéz feladat a történelmi hangulatu belvárosok megfiatalítása, az, hogy a betelepített új épületek ne bontsák meg a müemlékek környezetét, s a régi és az új együtt, egymással összhangban elégítse ki a jelenkor igényeit. az ujabban megkezdett belvárosi rekonstrukciók közül különösen lendületes a munka győrött, ahol részletes tudományos felméréssel, körültekintő műszaki tervezéssel és gondos kivitelezéssel alapozták meg a történelmi városrész harmonikus fejlesztését. folytatják a tavaly megkezdett munkát székesfehérváron, pécsen, kecskeméten és pápán. az idén fognak hozzá a belváros rekonstrukciójához az alapításának 650. évfordulójára készülő gyöngyösön, valamint vácon, baján és a most várossá nyilvánított zalaszentgróton. a távlati program 16 város patinás belterületi magjának megfiatalításával számol.

a korábban rosszul hasznosított kastélyok és veszélyeztetett középületek megmentésének programja gyakorlatilag két évvel ezelőtt kezdődött. a sürgős helyreállítást igénylő 70-80 müemlék vagy müemlékjellegü épület tulnyomó részénél, - több mint hatvannál -

bel

- 2 -

1984.02.04.

megkezdődött a műszaki előkészítés és a tervszerű felújítás. az idén további 15-20 ilyen épületnél indítják meg e munkálatokat, s így megnyugtatóan rendeződik a programban megjelölt veszélyeztetett kastélyok és középületek ügye. központi támogatással az omf anyagilag is segíti a helyreállítást. ám ennél jelentősebb a régi épületek új gazdáinak hozzájárulása, amellyel például vállalati üdülők, továbbképző központok, helytörténeti muzeumok, vendéglátóipari egységek létesülnek a műemléki környezetben. az idén várhatóan tíz helyen fejeződik be a helyreállítás. egyebek között seregélyesen a zichy-hadik kastélyban a taurus gumiipari vállalat továbbképző központja és üdülője kap helyet.

/folyt.köv./ ig
00.10 040284 2250

--

sb0002 4 150 mtib1002

műemlékvédelmi programok /2. rész/

ugyancsak vállalati továbbképző központot és üdülőt rendeznek be a fertőrákosi volt püspöki kastélyban, a dabasi halász kuria főépületében, tiszadob ókenézi kastélyában, s helytörténeti muzeumot nyitnak a tokaji görög kereskedőházban.

az idén megkezdődő helyreállítások közül a legjelentősebb vállalkozás a fővárosban az egykori sándor palota rendbehozása. homlokzatának helyreállítása szépíti a budavári palota épületeinek duna felőli városképét. ám a sándor palota a budavári kulturcentrumot is gazdagítja, mert a tervek szerint ebben az épületben kap helyet a magyar építészet muzeuma. az idén kezdődnek meg a helyreállítási munkák a sashalmi cziráky-zsivora kastélyban, a győri karmelita kolostorban, a szügyi, a magyarnándori és a turai kastélyban is.

a műemléki felügyelőség az idén is, akárcsak tavaly, több mint száz értékes egyházi épület helyreállításához nyújt szakmai s anyagi támogatást. egyebek között befejeződik az aszódi evangélikus templom gazdagon díszített főoltárának restaurálása, a keszthelyi volt ferences templom, a sátoraljaujhelyi római katolikus-, a mezőturi református-templom, pécsen pedig az ókeresztény mauzoleum helyreállítása. ugyanitt megkezdik a freskókkal díszített sirkamrák restaurálását. folytatják a munkát a pannonhalmi bencés főapátságban és a szentesi görög-keleti templomban, s a fővárosban a rumbach sebestyén utcai zsinagógában. megkezdik a nyirbátori és a nagyszekeresi református templom és más értékes egyházi műemlékek restaurálását.

bel

- 3 -

1984.02.04.

a veszélyeztetett népi műemlék-épületek megmentésére kereken egy évtizeddel ezelőtt kezdődött országos akció, amelynek keretében - központi támogatással - 165 értékes épületet vettek személyi tulajdonból állami kezelésbe, miután az épületet régi gazdája nem tudta, vagy nem akarta fenntartani. az omf ugyancsak támogatást nyújtott helyreállításukhoz, s így tájházakat, helytörténeti muzeumokat hoztak létre. a népi műemlékek kiterjedtebb megóvását szolgálta, hogy nemcsak egy-egy épületet, hanem az évszázadok előtti településszerkezet értékeit őrző községeket is védetté nyilvánítottak. eddig hollókö, tihany, szigliget, csongrád és fertőrákosi részesült ebben a megkülönböztetett figyelembe, s az ideai tervek szerint előkészítik szalafő és mezőkövesd védetté nyilvánítását is.

/folyt.köv./ ig
00.11 040284 2410

--

sb0003 4 150 mtib1003

műemlékvédelmi programok /3. rész/

az omf a műemlékek védelmében, helyreállításában és megőrzésében az idén is a társadalmi aktivisták ezreinek támogatására számíthat. az utóbbi években ugyanis országszerte rendkívül megnövekedett az érdeklődés történelmi hagyományaink, értékeink védelme iránt. az országban mintegy 50 műemléki albizottság tevékenykedik a hazafias népfront és a tanácsok szervezeteiben, több mint 20 helyen alakult városszépítő egyesület, s az ipari és a mezőgazdasági üzemek dolgozói is évről-évre növekvő társadalmi akciókkal segítik értékeink védelmét, és a helyreállításokat. /mti/

sb/tr/ig jf ie

00.11 040284 0637

--

sb0004 4 160 mtib1004

pályaválasztásra készülve /1. rész/

1984. február 4. - országszerte több mint 140 ezer diák fontos döntésre készül ezekben a hetekben-hónapokban: ennyien végzik el ugyanis ebben a tanévben az általános iskola viii. osztályát. az alapfoku tanulmányaikat most befejezők 93-95 százaléka várhatóan tovább tanul és ők - szüleikkel együtt - arról határoznak, hogy milyen iskolatípusban, képzési formában sajátítják el a választott szakmájukhoz, hivatásukhoz szükséges ismereteket.

a jelentkezési lapokat az általános iskolák március 20-ig küldik el a középiskolák, a szakmunkásképző intézetek, az egészségügyi szakiskolák, valamint a gép- és gyorsíró iskolák igazgatóinak. a jelentkezési lapok kitöltését a fiatalok, szüleik és a pedagógusok közös beszélgetéseinek kell megelőznie, hogy olyan döntés születessen, amely a gyermek érdeklődési körén, valós képességein, alkalmasságán alapul.

minden diák csak egy továbbtanulási lapot tölthet ki, de e nyomtatványon két középfoku oktatási intézménybe kérheti felvételét. célszerű különböző típusú iskolákat - például gimnáziumot és szakközépiskolát, vagy szakközépiskolát és szakmunkásképző intézetet - megjelölni, ez növelheti a felvételi esélyeket. ettől eltér azoknak a jelentkezési rendje, akik a művészeti szakközépiskolákban, a speciális természettudományos, illetve matematikai gimnáziumi osztályokban kívánnak tovább tanulni. nekik két jelentkezési lap készül, s mivel ezekben az osztályokban jóval korábban döntenek a felvételről, mint másutt, elutasításuk esetében is egyenlő feltételekkel pályázhatnak a többi intézménybe.

a továbbtanulási nyomtatványokon különböző szociális juttatások - például diákotthoni ellátás, tanulószoba, menza - is kérhetők. az ilyen igényekhez csatolni kell a szülők jövedelemigazolását.

azokban a gimnáziumokban, ahol nagyarányú a túljelentkezés, felvételi beszélgetéseket folytatnak a fiatalokkal, a szakközépiskolák jelentős részében pedig ugynevezett rátermettségi vizsgát kell tenniük a jelentkezőknek. felvételükről az általános iskolából hozott osztályzatok és a vizsga írásbeli, valamint gyakorlati, illetve szóbeli részén elért pontszámok alapján dönt az intézmény igazgatója. ugyancsak felvételi vizsgát tesznek a speciális osztályokba jelentkezők.

/folyt.köv./ ig
00.12 040284 2295

sb0005 4 160 mtib1005

pályaválasztásra készülve /2. rész/

a továbbtanulási kérelem elbírálása során hozott döntéséről a középfoku oktatási intézmény igazgatója írásban értesíti a tanuló általános iskoláját, azok pedig a szülőt, abban az esetben is, ha a tanuló az első helyen megjelölt oktatási intézményben nem nyert felvételt, s ezért jelentkezési lapját a második helyként feltüntetett iskolába továbbították.

amennyiben a jelentkezők felvételét a második helyen jelölt középfoku oktatási intézmény is elutasítja, úgy a lapot visszaküldik a tanuló általános iskolájához. a szakközépiskolák igazgatói a második helyről történő elutasítás után a jelentkezési lapot - ha ezzel a szülő egyetért - átadhatják valamely szakmunkásképző intézménynek.

a továbbtanulási kérelem elutasításáról és a fellebbezés, a panasz lehetőségeiről a jelentkezési lap visszaérkezését követő három napon belül a szülőt az általános iskola igazgatója tájékoztatja. elutasítottak csak akkor tekinthető a kérelem, ha a jelentkezési lapon megjelölt két középiskola igazgatójának egyike sem vette fel a tanulót. a szülőknek csak ebben az esetben áll jogában fellebbeznie. a szakmunkásképző intézetekből elutasított tanulók esetében fellebbezésnek helye nincs.

a szülő, /gondviselő/ az elutasított döntés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül fellebbezési kérelmet nyújthat be gyermeke általános iskolájának igazgatójához. a fellebbezés esetleges elutasítása után a továbbtanulási lap a pályaválasztási intézethez kerül, ahol nyilvántartják a még rendelkezésre álló iskolai helyeket. az intézet ezután újból iskolaválasztásra biztatja a fel nem vett tanulókat, szüleiket és elfogadható megoldást keres számukra. /mti/

és/tr/ig ag ie
00.12 040284 1728

sb0006 4 130 mtib1006

uj gyalogos és közúti aluljárók a fővárosban

1984. február 4. - a fővárosi tömegközlekedés korszerűsítésének részeként, a forgalom folyamatosságának és biztonságának további növelése érdekében budapest több pontján építenek autós és gyalogos aluljárókat. a felszín alatti közlekedés lehetőségének megteremtésével sok helyen megoldódik az út felett már-már tulszabályozottá, s így akadozóvá vált forgalom gondja.

a marx tér alatt az év végére elkészül az az ugynevezett hosszfolyosó, amely a már tavaly átadott központi és a katonai józsef utcai gyalogos aluljárókat köti össze a nyugati pályaudvarral, illetve a várhatóan májusban megnyíló skála-metro áruházalattal. ez a több mint száz méter hosszú és 12 méter széles alagút közvetlen, keresztezés nélküli kapcsolatot teremt a főváros egyik legnagyobb forgalmi csomópontjában elhelyezkedő létesítmények között. a földalatti folyosóban üzletek is nyílnak, lesz grill büfé, édesség-, könyv- és dohánybolt, óra-ékszer- és virágüzlet is. a hosszanti folyosó fölött autóparkolót alakítanak ki, s itt lesz a 91-es és a 26-os autóbuszok végállomása is. az alagút vasbeton szerkezete már elkészült, év végi átadásával a marx tér elnyeri végleges arculatát.

kelenföldön is aluljáró építésével kapcsolják össze a vasúti sínek által mintegy „elvágtatott”, xi. kerületi városrészeket. a kelenföldi pályaudvar 1.2 milliárd forintos rekonstrukciójának keretében készítik el a két vasúti fővonal alatt húzódó aluljárót. az új utpálya kikerüli az öt sínpáron átvezető andor utcai sorompós kereszteződést, s minden bizonnyal megszünteti majd az erre a térségre eddig jellemző forgalmi dugókat. az új aluljárók a xi. péterhegyi út és rendőr utca között épülnek, szerkezetük már elkészült, jelenleg a kétszer két sávú utpálya épül. a tervek szerint ezt a pályát tovább építik, s akkor már nemcsak az örmezői, kelenhegyi és kelenföldi részeket köti majd össze, hanem kapcsolatot teremt az m 7-es és az m 1-es autópályák bevezető szakaszaival és a fehérvári illetve a budafoki úttal is. ezzel mintegy „egérutat”, adnak az arra közlekedő autósoknak, akik eddig csak kerülővel juthattak el a balatonhoz, illetve a győr felé induló autópályákhoz. a két aluljárót - bár csak félszélességben - már az év végén használatba vehetik az autósok. /mti/

fr/ka/kö ag ie
00.13 040284 2312

--

sb0007 4 160 mtib1007

a budapesti tavaszi fesztivál zenei programjaiból

1984. február 4. - elkészült az idei budapesti tavaszi fesztivál részletes zenei programja: 9 helyszínen 37 hangversenyt tartanak. az első napon, március 16-án három koncert lesz: a zeneakadémián magyar-est címmel erkel, dohmányi és liszt műveket szólaltat meg a máv-szimfonikus zenekar oberfrank géza vezényletével, zongorán közreműködik baranyay lászló; a pesti vigadóban ha:ndel izrael egyiptomban című művét adja elő a budapesti madrigálkórus szekeres ferenc vezényletével; a mátyás templomban lehotka gábor orgonaestjét hallhatja a közönség. a fesztivál során koncertnek ad otthont még az az erkel színház az mta kongresszusi terme a kálvin téri református, a deák téri evangélikus templom, a dohány utcai zsinagóga és az atrium hyatt szálló.

a hangversenysorozat több nagy zenei élményt kínál: öt beethoven-estet tartanak, amelyeken felcsendül a nagy zeneszerző valamennyi szimfóniája, és rendeznek mozart- és oratórium-estet is. neves magyar énekesek, zeneművészek és együttesek - mint ilosfalvy róbert, ránki dezső, kocsis zoltán, a liszt ferenc kamarazenekar, a bakfark consort, az állami hangversenyzenekar, a camerata hungarica, a tátrai-vonósnégyes - mellett fellép craig zerbe, a televízió legutóbbi karmesterversenyének győztese és jang bing-sun kínai hegedűművész is.

a rendezvénysorozat idején egy napon általában 3-4 hangversenyt tartanak. a legtöbb, öt koncert március 24-én lesz; ezek egyikén a mátyás templomban ha:ndel jános passióját adja elő a liszt ferenc kamarakórus és a corelli kamarazenekar párkai istván vezényletével. az utolsó fesztiválnapon, március 25-én délelőtt a fesztiválzenekar ad hangversenyt a zeneakadémián. /mti/

i cs/ag/gw ie
00.14 040284 1747

--

sb0008 4 160 mtib1008

próbák a vigszínházban és a pesti színházban

1984. február 4. - a vigszínház társulata két színművet próbál e napokban: a szent istván köruton március 16-án mutatják be schiller don carlos című drámáját. a darabot szinetár miklós viszi színre. don carlost hegedüs d. géza, ii. fülöpöt szilágyi tiber, feleségét, erzsébetet bánási ildikó, ebolit hernádi judit, posa márkit lukács sándor, alba herceget huszár lászló alakítja.

a pesti színház caragiale farsang című színjátékával gazdagítja repertoárját. gothár péter rendező többek között szombathy gyulával, balázs péterrel, kern andrással, szegedi erikával, pap verával kezdte meg a próbákat. a bemutató március 24-én lesz. /mti/

i cs/ig ag ie
00.14 040284 0718

--

sb0009 4 160 mtib1009

avar temető pecsett

1984. február 4. - a kárpát-medence egyik legkiterjedtebb és leggazdagabb avar temetőjére bukkantak pecsett. a viii-ix. századi közösség léte arról tanuskodik, hogy a római város - sopianae - fennmaradt a népvándorlás korában is. sőt, nagy a valószínűsége annak, hogy a honfoglaló magyarsággal is találkoztak a mecsekalján élt avarok. a már feltárt sírokban remekművű tárgyakat, fegyvereket és amfóra alaku edényeket találtak a régészek. a feltevések szerint 1500-2000 sír sorakozik egymást mellett rendkívüli sűrűségben a kertváros alatt. nagy számuk arra vall, hogy igen népes avar közösség élt huzamos időn át a mecsek déli előterében.

a csontok mellett talált tárgyak - használati eszközök, ékszerek és fegyverek - meglepő gazdagsága, művészi színvonala arról tanuskodik, hogy jó módu és magas kulturájú népcsoport lakta a mai kertváros területét. a női sírokból sokféle gyöngy került elő, köztük dinnyemag alaku üvegyöngyök. a legszebb: egy szláv hatású, félhold alaku, csüngős fülbevaló, amelyet aranyból készítettek az 1200 éve élt ötvösmester. a férfi sírok tömördek fegyvert rejtettek: kardokat, lándzsákat, fokosokat, nyilhegyeket. nagy mennyiségű kerámiát is találtak. valószínűleg kerámia műhely működhetett ezen a területen, mégpedig a korhoz képest igen fejlett technológiával. az avar ló kultusz különös megnyilvánulásaként a temető területén

szokatlanul nagy számu ló sirt találtak. némelyik nem is egy, hanem két vagy három lócsontvázat rejt, ami egyedülálló jelenség a kárpát-medencében. egyidejűleg temették el a lovas és a lovat, de külön sírban. a lovat teljesen felszerszámozták. a lovas temetés ilyen tékozló bősége is a mecsekaljai avarság gazdagságáról vall.

/mti/
igó/bné er kz ie
00.15 040284 1747

--

sb0010 4 150 mtib1010

kenyérgyár épül keszthelyen

1984. február 4. - mintegy 100 millió forintos költséggel új kenyérgyárat épített keszthelyen a zala megyei sütő- és édesipari vállalat. a város északi ipartelepén felépülő üzem, naponta 27,5 tonna kenyeret, illetve más pékárut készít. ezzel nemcsak a balaton-parti település, hanem a vonzáskörzetébe tartozó községek lakosságának ellátását is biztosítja. az új kenyérgyár építése hamarosan megkezdődik, s a tervek szerint 1985 végén fejeződik be.

/mti/
tas/kné/ig kz ie
00.15 040284 0513

--

sb0011 4 180 mtib1011

új gyermekorvosi rendelő kisbéren

1984. február 4. - kétmunkahelyes új gyermekorvosi rendelő nyílt a komárom megyei kisbéren. a 14 község lakóinak ellátására tervezett korszerű intézmény beruházási költségét a helyi és a komárom megyei tanács közösen fedezte. a kisbéri költségvetési építészeti üzem dolgozói példás gyorsasággal, 13 hónap alatt készítették el az orvosi- és a nővér lakásokat is magába foglaló, jól felszerelt rendelőt.

az idén komárom megye több más településén is javítják az egészségügyi ellátást. új rendelőt építenek kocson, tardosbányán, mocsán és a tatabányai új lakótelepeken. több más községben a régiókat korszerűsítik a helyi tanácsok. tatabányán az év közepén átadják rendeltetésének a 252 ágyas új sebészeti pavilont, amely

központi diagnosztikai osztályokat, műtöblokkot, intenzív osztályt és véradó állomást foglal magában. az év végére elkészülő esztergomi 150 ágyas elmegyógyászati pavilon jelentős mértékben enyhíti majd a megye elmegyógyászati és alkohológiai szakellátásának gondjait.
/mti/

ráb/wmé/kö kz ie
00.16 040284 1065

--

sb0012 4 170 mtib1012

az év lakóháza

1984. február 4. - „az év lakóháza”, címmel hirdetett pályázatot az építésügyi és városfejlesztési minisztérium egyetértésével a békés megyei tanács a magánérőből épített lakóházak tervezői, építetői és kivitelezői számára. a pályázattal, illetve a díjazással, jutalmazással a minőség javítására, nagyobb esztétikai igényességre, gazdaságosabb építési megoldásokra akarják ösztönözni a magánépítőket. a nivódijas épületek, a legjobb megoldások széles körű propagálásától a magánlakás építés általános színvonalának emelkedését várják. az év lakóháza pályázatra bárki beküldheti pályaművét március 1-ig a békés megyei tanács építési és vízügyi osztályához.

a jövőben ezt a pályázatot évenként meghirdetik. /mti/

bty/ke/kö/ ig kz ie
00.17 040284 0770

--

sb0013 4 150 mtib1013

márciusban ismét vendégeket fogad a hajduszoboszlói béke gyógyüdülő

1984. február 4. - közvetlenül befejezés előtt áll hajduszoboszlón a szot béke gyógyüdülő felújítása. az országszerte ismert üdülő március 28-tól ismét vendégeket fogad. egyszerre négyszáz üdülni, pihenni, gyógyulni kívánó beutaltat tudnak elhelyezni a korszerűsített, felújított épületben. most már mindegyik szobájához fürdőszoba tartozik, a korábbi három helyett négy lift működik benne. kicserélték az összes víz-, villany- és gázvezetéket, korszerűsítették a konyhát, bővítették a raktárt. új köntöst kapott az impozáns épület külseje is. megérkeztek az első butorszállítmányok, megkezdtek a berendezését. a gyógyüdülő fürdőjét a hozzá tartozó orvosi rendelőkkel és fizioterápiás kezelőkkel együtt a következő időszakban a gyógyítás folyamatosságának fenntartásával újítják fel. /mti/

szü/éva er kz ie
00.17 040284 0890

--

sb0014 4 170 mtib1014

negyedkilós pécsi narancsok

1984. február 4. - rekordtermést hozott egy pécsi narancsfa, gyümölcsei között negyedkilós példányok is akadnak, ami a trópusi tájakon is ritkaságnak számít. gutrai vilmosék negyedszázaddal ezelőtt magról ültették a fát, azóta két és fél méter magasra nőtt, s rendkívül dus lombzatot hajtott. most 58 szép narancs sárgállik rajta. ennyi még sosem termett. valószínűleg attól táltosodott meg a fa, hogy átültették egy hasas boroshordóba és baromfitrágyával dúsították a földjét. évente kétszer okoz különös örömet a családnak a narancsfa: a nyár utóján, amikor virágzik és a jázminhoz hasonló virágok édes illatot árasztanak, majd a tél utóján, amikor szedésre érik a termés. /mti/

igó/bné/kz/gw ie

00.18 040284 0745

--

sb0015 4 180 mtib1015

ittasan vezetett - örökre eltiltották a gépjárművezetéstől

1984. február 4. - örökre eltiltotta a járművezetéstől a nyíregyházi megyei bíróság sarkadi kázmér károly nyirbátori lakost. a 29 éves büntetett előéletű autókarosszéria lakatos 1977 óta nem kevesebb mint hat alkalommal állt már a bíróság előtt közlekedési vétség és ittás vezetés miatt. legutóbbi büntetéséből 1982 novemberében szabadult, ám hiába volt még érvényben eltiltása a vezetéstől, 1983 júliusában ismét ittás állapotban - vérének alkoholtartalma 2,18 ezrelék volt - ült a volán mögé. a sarkadit ezért első fokon felelősségre vonó nyirbátori járásbíróság hat hónapi börtönbüntetésre ítélte őt és öt évre eltiltotta a járművezetéstől.

az ügyet, ügyészi fellebbezés után a megyei bíróság tárgyalta másodfokon. a testület megállapítása szerint sarkadi kázmér károly minősítése egybeesik a legfelsőbb bíróság büntető kollégiumának azon állásfoglalásával, miszerint járművezetésre alkalmatlannak tekinthető az az elkövető is, akinél súlyos foku és állandósult jellemhiba, kifogásolható életvezetési stílus észlelhető. mivel pedig - állapította meg a megyei bíróság - sarkadi korábbi vétségei arra mutatnak, hogy személyes tulajdonságainál fogva a közúti forgalom rendjére és biztonságára állandó és súlyos veszélyt jelent, helyben hagyva a járási bíróság hat hónapi elzárásra vonatkozó ítéletét, a mellékbüntetést súlyosbította: sarkadi kázmér károlyt örökre eltiltotta a járművezetéstől.

az ítélet jogerős. /mti/

kal/kö kz ie
00.18 040284 1519

--

sb0016 4 130 mtib1016

pályázat szakmunkás-fiatalok katonai főiskolai előkészítő tanfolyamára

1984. február 4. - a honvédelmi minisztérium azoknak az érettségivel nem rendelkező szakmunkás-fiataloknak a jelentkezését várja, akik dolgozó népünk fegyveres szolgálatát élethivatásuknak választják, a magyar néphadsereg tisztjei kívánnak lenni, s kellő képességet, akaraterőt éreznek ahhoz, hogy - előkészítő tanfolyam után - valamelyik katonai főiskolán folytassanak tanulmányokat.

mindenekelőtt a technikai jellegű szakmunkásképesítéssel, megfelelő gyakorlattal rendelkező fiatalok jelentkezését várják, akik munkájuk mellett magatartásukkal és a közösség érdekében végzett tevékenységükkel is kitűntek. jelentkezhetnek azok a sorkatonai szolgálatukat töltő fiatalok is, akik szakmunkásképesítéssel rendelkeznek, s példát mutatnak a katonai szolgálatban, a szocialista versenymozgalomban.

a jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, feddhetetlen előélet és erkölcsi, politikai megbízhatóság, hivatásos katonai szolgálatra való egészségi alkalmasság, a tanult szakmában eltöltött egy évi munkaidő, nőtlen családi állapot, valamint 25 évnél nem idősebb életkor. a tanfolyamra pályázók jelentkezési lapot a megyei hadkiegészítési és területvédelmi /budapesten a fővárosi hadkiegészítő/ parancsnokságtól, sorkatonák a parancsnokaiktól kaphatnak, amelyeket a kitöltés után ugyanoda kell visszajuttatni.

a tanfolyam hallgatóinak katonai főiskolai beiskolázásáról a tanulmányok során elért eredmény, a szorgalom és a személyi kérelmek figyelembe vételével döntenek. a pályázók áprilisban felvételi vizsgán vesznek részt.

a felvételre kerülő fiatalok az előkészítő tanfolyamot az 1984-85-ös tanévben végezhetik el, és azt követően kezdenek meg katonai főiskolai tanulmányukat. a tanfolyam helye: kilián györgy repülő műszaki főiskola, szolnok. pályázati határidő: március 15.

/mti/
és/pá er ag ie
00.19 040284 1908

--

sb0017 4 160 mtib1017

a tit természettudományi stúdió programjából

1984. február 4. - a jugoszláv tengertpartra, egyebek közt splitbe, mostarba, dubrovnikba, a kotori-öbölbe kalauzolja el az érdeklődőket zenével illusztrált, színes diaképes előadásában havas marianne február 6-án, hétfőn a tit természettudományi stúdiójában /budapest, xi. bocskai ut 37./. ugyanezen a napon a gombász szakkör rendezvényén az eheto gombák okozta megbetegedésekről konecsni istván, a kertbarát szakkör programján a zöldségfélék termesztéséről, valamint a palántanevelésről nagy józsef tart előadást.

a tengerészekkel a nagyvilágban című sorozat keddi részében színes filmek és diaképek segítségével isztambul kikötőivel, építészeti látványosságaival ismerteti meg a hallgatóságot hedvig ferenc és mártha józsef. ezen a napon az ásványbarát szakkör rendezvényén az alpok kristályos paláinak ásványait mutatja be balázs endre.

szerdán folytatódik a stúdióban a „tavaszi utazások olaszországban„ című sorozat. ez alkalommal a legendás híriű szent hegyen épült városkába, assisibe, az alpok nyulványain elterülő mini köztársaságba, san marinoba s a kedvelt adriai üdülőhelyre, riminibe vezet el az érdeklődőket színes diaképes előadásában szamkó mihály. ugyanezen a napon alapfoku gombaismerői tanfolyamot tart a gombász szakkör, s marokkói gyűjtőutjáról mutat be színes diaképeket a terrarista szakkör rendezvényén korsós zoltán.

az „erdélyben„ című sorozat csütörtöki részében a székelýföldön tett utjáról -egyebek közt marosvásárhely, segesvár, fehéregyháza látványosságairól - számol be színes diaképek felvillantásával gyökér istván.

a mexikói történelem vázlatos keresztmetszetét, az azték és a maya hagyományok kapcsolatát a mai mexikóval, a maya romvárosok feltárását mutatja be színes diaképek segítségével a stúdióba látogatóknak, a „közép-amerika magyar szemmel„ című sorozat pénteki részében tompa lászló.

a tit természettudományi stúdió valamennyi programja 18 órakor kezdődik. /mti/

na/ag/gw ie

00.20 040284 2021

--

sb0018 4 150 mtib1018 /közönségszolgalat/

karbantartás - zavarossá válhat az ivóvíz

1984. február 4. - a fővárosi vízművek tájékoztatja a fogyasztókat, hogy február 6-án 8 órától február 7-én 20 óráig a nagy átmérőjű vezetékek karbantartási munkálatai miatt a iv.-tól a xi. kerületig, valamint a xiii. és a xvi. kerületekben az ivóvíz zavarossá válhat. a fővárosi vízművek kéri a fogyasztók szives türelmét és megértését. /mti/

k/ri/ka/ig km ie

00.20 040284 0421

--

sb0019 4 160 mtib1019 /közönségszolgalat/

megismétlik a szilveszteri rádiókabarét

1984. február 4. - a rádió közkivánatra megismétli a kabarészínház szilveszteri műsorát, boldog újévet kívánunk címmel február 6-án, hétfőn este 19.15-kor a kossuth adón. /mti/

mi/ig ár ie

00.21 040284 0245

--

sb0020 4 150 mtib1020

a negyvenórás munkahét első tapasztalatai /1. rész/

1984. február 4. - január elsejével az ipari és építőipari vállalatok, szövetkezetek 60 százalékában vezették be a 40 órás munkahetet, ezzel mintegy 800 ezer dolgozónak rövidült meg a munkanapja.

az állami bér- és munkaügyi hivatal tapasztalatai szerint a vállalatok többsége megalapozott tervekkel, jól felkészült a rövidebb munkahétre. megfelelő programokat dolgoztak ki a kieső munkaidő pótlására. termelékenységüket elsősorban munkaszervezési intézkedésekkel, a technológiai folyamatok korszerűsítésével, a munkafegyelem javításával fokozzák. a vállalatok többségének sikerült amnyi tartalékot feltárnia, hogy viszonylag könnyen pótolhatja a kieső munkaidőt.

érzékeltetően nőtt a munkaidő kihasználása például több borsod megyei üzemben, köztük a tiszai vegyi kombinátban, továbbá a 16-os számú autójavító vállalatnál, ahol a gépkocsimosó-berendezések rekonstrukciója is segíti a hatékonyabb munkát. sok a hasonló tapasztalat más megyékben is. a lábatlani papírgyárban megváltoztatták a gépek, berendezések karbantartásának rendjét, ezzel is csökkentve a veszteségidőket. a gépek legkisebb hibájáról is „látteleletet”, készítenek, feldolgozzák az üzemzavarok körülményeit, okait, így el tudják háritani a visszatérő üzemzavarokat. ezzel máris lényegesen csökkent a gyártósorok állásideje, termelékenyebbé vált a papírgyártás. januárban 4446 tonna papírt gyártottak az üzem dolgozói, másfél százalékkal többet a tervezettnél.

több vállalatnál, például a pamutfonóipari vállalat kaposvári gyárában, a győri rábatextnél és a kötöttkesztyűgyárban bevezették az ugynevezett rugalmas munkaidőt, vagyis az itt dolgozók a napnak csak bizonyos szakában vannak kötelezően munkahelyükön, a napi munkaidő további óráit úgy választják meg, ahogy azt a munka megkívánja. így azokban az órákban, amikor alig van munka, intézhetik különböző ügyeiket, s helyükön vannak azokban a napszakokban, amikor torlódna a feladatok.

az állami bér- és munkaügyi hivatal tapasztalatai szerint nem kívánatos jelenségek is mutatkoztak. egyes vállalatoknál a 40 órás munkahét bevezetésével nem a hétközbéni munkanapokat akarták rövidíteni, hanem az időnyereséget pénteki fél szabadnap megszerzésére akarták felhasználni. az ilyen törekvéseket a felügyeleti szervek csak rendkívül indokolt esetben fogadták el. azokat a munkaidő csökkentési programokat is visszautasították, ahol nem gondoskodtak arról, hogy a termelékenység növelésével pótolják a kieső munkaidőt. /folyt. köv./

sl/pá/zsu
08.12 040284 2553

nk 850

--

sb0021 4 150 mtib1021

a negyvenórás.../2. rész/

ilyen intézkedésekre azonban csak igen kevés esetben kényszerültek a felügyeleti szervek.

a rövidebb munkahétre való áttérés előkészítésekor a közlekedési vállalatok általában jól együttműködtek az üzemekkel. ahol szükséges volt, változtattak a menetrendeken. általában nem jelentett gondot a gyermekintézmények és a boltok nyitvatartásának hozzáigazítása sem a megrövidült munkanaphoz. az üzemek többségénél nem a későbbi kezdést, hanem a munkavégzés előbbre hozását választották, ezzel főként a kereskedelemben dolgozók munkáját könnyítették: zárás előtt kisebb lett a bevásárlási csuicsforgalom. a tanácsok változtattak fogadási idejükön, hogy a dolgozók munkaidőn kívül intézhessék ügyeiket. hasonlóképpen megváltoztatta ügyfélfogadási rendjét több szolgáltató intézmény, köztük az otp.

a kedvező tapasztalatok alapján az első félév végéig várhatóan az ipari és építőipari vállalatok, szövetkezetek 90 százalékánál térnek át az új munkarendre. /mti/

sl-be/ráb/káp/mzsdob/bas/pá/zsu ie
08.15 040284 1042

--

sb0022 4 150 mtib1022

mosás helyett koptatják a gabonát /1. rész/

1984. február 4. - a vizek szennyezésének megelőzésére a gabonatröszt vállalatainál korszerűsítenek egy hagyományos technológiai folyamatot, a gabonamosást. az ezzel kapcsolatos kísérlet a budai malomban eredménnyel járt. az iparban széles körben terjesztik majd el a buza ugynevezett száraztisztítási eljárását.

a malmokban nagy mennyiségű vízzel mossák a búzát, mielőbb az őrlőberendezésekre kerülne a mag. egy kiló búzához egy-két liternyi ivóvízre van szükség, a higiéniai követelmények gyengébb minőségű víz alkalmazását nem engedélyezik. a mosás után a szennyvíz ugyan a környezetre káros elemeket, vegyületeket nem tartalmaz, ellenben „idegen”, biológiai anyagok is vannak benne, a mosásból adódóan. a malmokból kikerülő szennyvízről megállapították azt is, hogy oxigéntartalma alacsony és más vizekbe kerülve rontja az ottani biológiai feltételeket. a malmok saját kutjaikból csak kevés tiszta vízhez jutnak, és így a közművektől nagy összegű beruházásokkal

nk 850

kapnak megfelelő minőségű „mosóanyagot”, „elégké költséges a szennyvízgyűjtőkhöz való csatlakozás is. a tolna megyei vállalat például a szekszárdi városi szennyvízhálózatba való rákötés jogának megszerzéséért 800 ezer forintot fizetett.

a gabonaiparban a külföldön alkalmazott korszerű technológiák alkalmazásával kísérleteznek. egyebek között a német demokratikus köztársaságból szereztek be nagy teljesítményű gépeket. a budai malomban került sor a száraztisztítási kísérletekre. a technológia lényege: nagy teljesítményű berendezésekkel szinte lekoptatják a gabonamagvak felületéről a szennyeződést, és ugyanolyan tiszta terméket kapnak, mint korábban a vízzel való tisztítással. a berendezések újabb próbájára a szabolcs megyei vállalatnál kerül sor.

évente 8-10 malomban korszerű szűrőberendezéseket szerelnek fel, ezzel távolítják el a mosóvíz szennyeződéseit. ennek megfelelően évről évre csökken a szennyvízbírságra kifizetett összeg. 1983-ban ez alig haladta meg a 200 ezer forintot. a keverőüzemekben is korszerű tisztítókat szerelnek fel, csökkentve a csatornába vagy az élővizekbe kerülő víz szennyezőanyag-tartalmát.

/folyt. köv./ jf/kö/zsu
08.27 040284 2201

--

sb0023 4 150 mtib1023

mosás helyett koptatják a gabonát /2. rész/

a tervek szerint a jövőben több malomban - mindenekelőtt ott, ahol a saját kutakból nem nyerhetnek megfelelő minőségű vizet - fokozatosan áttérnek a száraztisztításra. ez a technológia azonban meglehetősen költséges, ezért legalább ugyanolyan gondot fordítanak a víztisztítási eljárások korszerűsítésére. az idén 10-12 üzemben szerelnek fel korszerű tisztítóberendezéseket. /mti/

jf/kö/zsu ie
08.28 040284 0453

MK 10¹⁰

--

sb0024 4 130 mtib1024

szűrős mátyás közép-amerikába utazott

1984. február 4. - szombaton mexikóba utazott a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége szűrős mátyásnak, a központi bizottság titkárnak vezetésével. a küldöttség, amelynek tagja sólyom Antal, a kb külügyi osztályának munkatársa, mexikót követően látogatást tesz nicaraguában és kubában is.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent alfonso herrera salcedo, a mexikói egyesült államok és José Antonio Tabares, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

ka/ár/zsu kz
08.55 040284 0554

--

sb0025 4 150 mtib1025

vendég kutatók, időszakos alkotó csoportok tihanyban - új módszer a tudományszervezésben

1984. február 4. - sokoldalú feladataik gyorsabb, hatékonyabb megoldása érdekében, a kutatás szervezés új módszerével próbálkoznak a magyar tudományos akadémia tihanyi limnológiai kutató intézetében. a hazai természettudományokkal foglalkozó intézetek közül egyedül itt vállalkoztak arra, hogy az ugynevezett keret intézeti formát valósítják meg, amely azt jelenti, hogy minden eddigénél nagyobb teret adnak a gyors feladatok megoldásához szükséges kutató csoportok kialakításának: vendég kutatókat, specialistákat fogadnak rendszeresen. ebből természetesen adódik az is, hogy saját kutatóik fél-két évre elhagyhatják az intézetet, s speciális ismereteiket más kutató csoportban, gyárban, vagy egyetemi tanszéken is hasznosítsák. e tudományszervezési módszer megvalósításához szabad kutatói státuszra és megfelelő mennyiségű szolgálati lakásra is szükség van. ennek érdekében az épület bővítését már megkezdték. elhatározták, hogy a jövőben a tihanyi kutató státuszoknak csak 50 százalékát töltik be, így módjuk lesz arra, hogy szükség szerint rendszeresen újabb és újabb specialistákat vonjanak be a balaton kutatásba és a neurobiológiai kutatásokba.

ti hanyban az elmúlt évben már megkezdték ebben a szellemben az egyes kutató csoportok bővítését. szakértő érkezett az intézethez a moszkvai fejlődés-biológiai intézettől, a szegedi józsef attila tudományegyetemtől. tihanyi szakértő vett részt kutatásokban a szovjetunióban, az NSZK-ban és Svédországban.

MK 10³²

ebben az esztendőben már széles körben megszervezik a szakember cserét a kutatóintézet, egyetemek, valamint biológiai tudásigényes gyárak között és mind több külföldi szakértőt kérnek fel, főleg a balaton kutatás sajátos problémáinak megoldásához. /mti/

bév/nmé/kz/zsu ie
09.55 040284 1850

--

sb0026 4 150 mtib1026

szolnok megyei tsz ujitók minszkben

1984. február 4. - a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium megbízása alapján mezőgazdasági ujitási kiállítást rendez az idén b_elorusszia fővárosában, minszkben a szolnok megyei termelőségvetkezeti szövetsége. ez lesz a megye ujitóinak harmadik külföldi bemutatkozása.

szolnok megyében évek óta kiemelkedőek a mezőgazdasági ujitók eredményei. legutóbb a bábolnai napok országos ujitási seregszemléjén is a legjobb megyét megillető serleget nyerték el. csupán 1983-ban bevezetett ujitások, találmányok kétszáz millió forint népgazdasági hasznot eredményeztek. a leleményes alkotók, feltalálók együttesen negyven millió forintot vettek fel. a megye termelőségvetkezeti ujitóinak nevéhez fűződik egyebek között a kombájnokhoz használható elektronikus diagnosztikai műszer, és az ultrahangos rágcsálóriasztó feltalálása. jelentős az alkatrészgyártást megkönnyítő és az energia megtakarítást eredményező üzemi ujitások száma. néhány találmányukat, közöttük a kombájnok elektronikai diagnosztikai műszerét az ndk-ban is használják. eddig kétszáz ilyen műszert exportáltak. a megyében egyébként minden ötvenedik termelőségvetkezeti tag ujitó és a szövetség ujitók évente kétezer hasznosítható ötl_lettel, találmánnyal segítik a mezőgazdaság technikai, technológiai fejlesztését, az anyag és energiatakarékosságot. /mti/

end/kné/kz/zsu ie
10.02 040284 1398

NK 1037

--

sb0027 1 130 mtib1027

a brit kormányfő szombati programja /1.rész/

1984. február 4. - sétával kezdődött margaret thatcher szombati programja: a hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó brit kormányfő a reggeli órákban a tolbuhin köruti nagyvásárcsarnokba látogatott. a magasrangu vendéget - akit elkísért esztergályos ferenc külgyűminiszterhelyettes és bányász rezső, hazánk londoni nagykövete - czobor péter, a csarnok igazgatója köszöntötte és kalauzolta az 1889-96 között eklektikus stílusban épült bevásárló központban. tájékoztatójában elmondta: a mintegy 10 ezer négyzetméteres csarnokban az állami, a szövetség ujitó és a magánkereskedelem egyaránt jelen van; üzleteiket, standjaikat naponta 30 ezer budapesti vásárló keresi fel.

a miniszterelnökasszony érdeklődését elsősorban a magyar specialitások keltették fel. a zöldért 934-es boltjában - a hétvégi bevásárlók gyűrűjében - cseresznyepaprika füzért és befőttet, egy másik pavilonban konyakos meggyet, csokoládét és sajtot vásárolt.

ezután margarat thatcher solymárra hajtatott. az ottani angol katonai temetőben koszorút helyezett el a ii. világháboruban hősi halált halt brit katonák siremlékén. /folyt.köv./ kj/zsu kz
10.06 040284 1181

--

sb0028 4 150 mtib1028

burgonya virusmentesítési vizsgálatok velencén

1984. február 4. - széles körű vizsgálatok kezdődtek a mém növényvédelmi és agrokémiai központjának velencei virológiai laboratóriumában annak tisztázására, hogy milyen sejtparaziták fertőzik a különféle burgonya_fajtákat. a virusmentesítési program keretében tartozó vizsgálatokra azért van szükség, mert a hazai termesztési körülmények különösen kedveznek e parányi kórokozók elterjedésének, s népszerű élelmicikkünknek már ötféle virus is fertőzi. a megbetegedett fajták termés hozama negyven-[?] százalékkal is csökkenhet, de emellett életerejük is kisebb lesz, s megkezdődik a nagy költséggel létrehozott - kinemesített - fajták lassu leromlása. a fertőzések elleni védekezés leghatásosabb módja a

NK 1135

? - kilencven

virusmentes vetőgumó termesztése és felhasználása, valamint a megbetegedésre rezisztens, vagy végső esetben toleráns fajták kinemesítése. ehhez nyújt segítséget a velencei kutatók által végzett vizsgálat, amelynek célja annak megállapítása, hogy az egyes fajták milyen vírusra érzékenyek. /mti/

dáv/fné/kz/zsu ie
10.22 040284 1078

--

sb0029 4 130 mtib1030

befejeződtek a munkásórség egységgyűlései

1984. február 4. - országszerte befejeződtek a munkásórség egységgyűlései. a munkásőr-parancsnokok beszámoltak a múlt év során a népgazdaságban, a közéletben és a fegyveres szolgálat során végzett munkájukról. a rendezvényeken részt vettek és felszólaltak a párt-, az állami és a társadalmi szervezetek vezetői, valamint a társfegyveres erők és testületek képviselői, akik méltatták a munkásőrök elkötelezett szolgálatát, szóltak az őket övező társadalmi megbecsülésről. a gyűléseken leszerelő munkásőröket mentettek fel pártmegbízatásuk alól, s több mint 3 ezer munkásőr-jelölt tett esküt a csapatzászló előtt. e gyűléseken nyilvánosságra hozták a szocialista verseny eredményeit, s átadták a legjobb munkásőröknek a haza szolgálatáért érdemérem, a szolgálati érdemérem kitüntetés különböző fokozatait, a kiváló munkásőr, a kiváló parancsnok jelvényeket és más elismeréseket.

az egységgyűléseken adták át a munkásórség országos parancsnoka által adományozott egyéb elismeréseket is, amelyeket átlagon felüli munkájuk, példamutató szolgálatuk elismerésül kaptak a munkásőr-kollektívák.

az egységgyűléseket követően megkezdődött a testületben az ez évi politikai felkészítés és a kiképzés. elsőként az alegységparancsnokok továbbképzését és a lövész munkásőrök politikai foglalkozásait szervezik meg a megyei parancsnokságok. /mti/

i/és/mi/km/zsu kz
10.28 040284 1420

MK 1135

--

sb0030 4 170 mtib1031

rugóból ekevas

1984. február 4. - a használt mozdonyok és vasuti kocsik egyik legnagyobb hazai bontótelepén a sátoraljaujhelyin, jelenleg a volt bodrogközi kisvasut teherkocsijait és mozdonyjait szedik elemeire. a kitűnő anyagokból készült vasuti kocsik egyetlen alkatrésze sem vész kárba. jó minőségű rugólapjaiból egy dunántúli termelőszövetkezet ekevasakat készít. a szolgálaton kívül helyezett mozdonyok kazánjait számos helyen, többek között a debreceni konzervgyárban, mezőgazdasági üzemekben hasznosítják. ezek a kazánok szinte elnyűhetetlenek, minden éghető anyagból képesek hőenergiát termelni, sőt még lepárlásra is használhatók. két, már felszabadulás utáni évben gyártott, 424-es mozdony szétszerelésén is dolgoznak a telepen. vas-és acélanyaga a kohászati alapanyagellátó és feldolgozó vállalat telepeire kerül. /mti/

bas/tné/ig kz ie
10.28 040284 0864

--

sb0031 1 130 mtib1032

koszoruzás

1984. február 4.- szombaton délelőtt, születésének 70. évfordulója alkalmából a pályatársak, a jóbarátok és a család tagjai a farkasréti temetőben koszort helyeztek el hont jánosnak, az országos tervehivatal egykori elnökhelyettesének síremlékén. /mti/

fe/zsu kz
10.30 040284 0290

MK 1135

--

sb0032 4 150 mtib1033

ötvenezer tonnával több nyersolaj egy kutból - új eljárás a másodlagos kinyerésre

1984. február 4. - új eljárást dolgoztak ki az olajkutak elvizesedésének megakadályozására a magyar tudományos akadémia miskolci bányászati kémiai kutató laboratóriumában. a nagyalföldi kőolaj- és földgáz termelő vállalat munkahelyein gyakorlatban is sikerrel alkalmazott eljárásra azért van szükség, mert amilyen arányban a termelés során csökken az olaj a föld alatti tárolórétegekben, ugyanolyan arányban emelkedik az oda beáramló víz mennyisége. az elvizesedés aránya elérheti a 80-90 százalékot is. az új eljárás szerint ennek meggátolására hazai alapanyagokból készített vegyszereket nyomnak egy csővezetéken a termelőkutak környékére. e szerves és szervetlen anyagból álló elegy - 5-10 méteres körben - kocsonyás védőréteget képez a kut körül, s ezzel elzárja a porózus rétegeknek azokat a járatait, amelyekben a víz áramlik. a besajtolás alatt az olajkutak folyamatosan termelhetnek.

e módszerrel, a kipróbálásra kijelölt kutból három év alatt 50.000 tonna olyan olajat tudtak a felszínre hozni, amely különben a tárolórétegben maradt volna. /mti/

kör/tné/ig kz ie
10.58 040284 1172

--

sb0033 4 130 mtib1036

a brit miniszterelnök/2.r./

a program a festői környezetben fekvő szentendrén folytatódott, ahol marjai józsef miniszterelnök-helyettes köszöntötte a brit kormányfőt, s csatlakozott a kíséretéhez. a vendégek először a városka lászló-telepére látogattak, amelynek lakásai a brit wimpey-cég no-fines technológiájával épülnek. mint marosvölgyi lajos, szentendre tanácselnöke és barna márton, a helybeli építőipari szövetkezet elnöke tájékoztatójában elmondta: a gyors és anyagtakarékos építési eljárás alkalmazására az okisz társaságot szervezett, amely 19 építőipari kivitelező, illetve tervező szervezetet foglal magában. e szövetkezetek az ország különböző területein az elmúlt években ötezer lakást építettek már fel. szentendrén, a felszabadulás lakótelep szomszédságában 240, no-fines technológiás lakás épül, s 24-be már be is költözhettek a boldog

M 1240

családok. közülük a pomázi ico-gyár esztergályosának, szommer endrének az otthonát személyesen is megtekintette margaret thatcher.

a szentendrei kirándulás a kovács margit muzeumban fejeződött be./folyt.köv./

t/kj/zsu kz
11.51 040284 1096

--

sb0034 4 160 mtib1037

eszperantisták találkozója

1984. február 4. - találkozót tartottak szombaton szombathelyen a nyugat-dunántul eszperantistái. a megyei művelődési központban megrendezett találkozóra az országrész csaknem valamennyi városából, továbbá a szomszédos ausztriából és jugoszláviából is érkeztek küldöttségek. a művelődési központban az eszperantó nyelven megjelent könyvekből kiállítás is nyílt ez alkalomból. /mti/

lér/ig kz
12.07 040284 0434

--

sb0035 4 150 mtib1038

hétvégi nádaratás

1984. február 4. - szombaton is dolgoztak a velencei-tavi nádaratók: négy seiga kombájnnal pirkadattól sötétedésig 13 ezer kévét vágta le, raktak kupacokba. a szombati munkára azért volt szükség, mert a tervezett másfélmillió kéve nádnak eddig csak a hárommedyet tudták betakarítani, pedig az új növények sarjadásáig végezniük kell ezzel a tennivalóval. ezzel párhuzamosan végzik a növény feldolgozását is, termékeiknek csaknem fele külföldön talál vevőre. /mti/

dáv/ig kz
12.15 040284 0510

M 1245

--

sb0036 4 160 mtib1039

kőrösi csoma sándor emlékverseny

1984. február 4. - szombaton székesfehérvárott megrendezték a kőrösi csoma sándor születésének kétszázadik évfordulója alkalmából meghirdetett országos vetélkedőn résztvevő fejér megyei általános iskolások versenyének döntőjét. harminchat oktatási intézmény ezer diákja adott számot a nagy utazó egykori utvonalaának, a bejárt országok - akkori és mai - földrajzi, történelmi, építészeti, képzőművészeti ismeretéről. az emlékversenyen legjobban szereplő csapatok az áprilisban megrendezésre kerülő országos vetélkedőn állnak majd rajthoz, az ott legjobb eredményt elérő pájtások pedig ázsiába utazhatnak majd. /mti/

dáv/zsu kz
12.31 040284 0675

--

sb0037 4 130 mtib1040

fórum a diák-közművelődésről

1984. február 4. - a diákév rendezvénysorozatának egyik kiemelkedő eseményeként szombaton, a kisz központi bizottságának székházában kétnapos tanácskozás kezdődött a diákok közművelődéséről. a hazánkban eddig egyedülálló, ujszerű rendezvényen első alkalommal találkoztak a fiatalok közművelődésével foglalkozó, s a legkülönbözőbb területen dolgozó szakemberek.

a házigazdák - a kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló tanácsa, valamint kulturális osztálya - meghívták a tanácskozásra a művelődési minisztérium, az országos hatáskörű szervek, intézmények és kulturális vállalatok, a társadalmi és a tömegszervezetek, valamint a közművelődési intézmények vezetőit, munkatársait, a megyei tanácsok és a megyei kisz bizottságok illetékes szakembereit, a tanintézetekkel kapcsolatban álló közművelődési intézmények - művelődési házak, ifjúsági házak, ifjúsági parkok - képviselőit, a kulturális nevelőtanárokat. ugyancsak jelen vannak a rendezvényen a magyar televízió, a magyar rádió, a mokép, a tit, a hanglemezzgyártó vállalat, az országos rendező iroda és az ifjúsági rendező iroda képviselői, s egész sor más, a diákművelődésben szerepet vállaló intézmény illetékesei.

a tanácskozás első napján vitányi iván, a művelődéskutató intézet igazgatója a tizenévesek művelődésének, szórakozásának jellemzőiről, kormos sándor, a művelődési minisztérium közművelődési

Zus 1324

főosztályának vezetője a közművelődési intézményeknek a diákok művelődésében betöltött szerepéről, köpf lászlóné, a kisz kb titkára pedig az ifjúsági szövetség diák-közművelődési törekvéseiről tartott előadást.

délután a résztvevők szekcióüléseken cserélték ki tapasztalataikat egyebek között az amatőr művészeti mozgalom, az ifjúsági klubmozgalom, a turisztika, a szabadidős sporttevékenység helyzetéről. elemezték az iskola és a közművelődési intézmények együttműködését, a tömegkommunikációnak a diákok művelődési szokásaira gyakorolt hatását, a diákművelődés lakóterületi lehetőségeit, s általában a tizenéves korosztály hasznos szórakoztatásának kérdéseit. /mti/

sr/zsu kz
12.35 040284 2100

--

sb0038 4 130 mtib1041

hazaérkezett a szegedi opera

1984. február 4. - szombaton hazaérkezett négy hetes nyugat-európai turnéjáról a szegedi nemzeti színház operatársulata. a szárharminc tagú stáb ausztriában, az nszk-ban, belgiumban és hollandiában huszonkét alkalommal lépett közönség elé mascagni: parasztbecsület, és uganncavallo: bajazzók című operájának olasz nyelvű előadásával. mindkettőt horváth zoltán rendezte. a szegedi operisták a zsufolt program miatt kettős, illetve hármas szereposztásban tanulták be a műveket, így a szólisták közül csaknem huszan léptek színpadra az előadásokon. a szegedi szimfonikusokat oberfrank géza, cser miklós és várady zoltán felváltva vezényelte. a legnagyobb létszámú közönség előtt hágában a kongressz hallban léptek fel ahol ezernégyszáz néző tekintette meg előadásukat. a szegedi operisták nyolcezer kilométeres utazás után értek haza. huszonkét külföldi előadásukat több mint 13 ezren látták.

egy müncheni impresszáló cég az idén negyedik alkalommal hívta meg turnéra a szegedi nemzeti színház operatársulatát. a sikeres vendégszerepléseket mutatja, hogy jövőre több más impresszáló cég is ajánlatot tett a szegedi operisták újabb nyugat-európai előadásaira. /mti/

dén/d/ig kz
12.50 040284 1224

Zus 1324

--

sb0039 4 180 mtib1042 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1984. február 4. - az országos meteorológiai intézet jelenti szombaton: átmenetileg csökken, majd újból megnövekszik a felhőzet

a kelet-európai alföld felett már napok óta magas légnyomású öv húzódik. változóan felhős, párás, hideg és helyenként tartósan ködös az idő. a kontinens nagyobbik részén ciklonok okoznak változékony időjárást. az óceáni eredetű - viszonylag enyhe és páradus légáramok utját a brit-szigeteken, a német-lengyel-síkságon, az alpok vidékén, valamint a kárpát-medencében gyakori eső, a magasabban fekvő területeken havaseső és időnként élénk szél jelzi.

magyarországon pénteken tulnyomóan borult, párás, helyenként ködös idő volt. többfelé esett az eső, a hegyekből pedig havasesőről érkezett jelentés. a szél egész nap gyenge maradt. a szombat reggelig lehullott csapadék mennyisége északkeleten 8 és 16, az ország nagyobbik részén viszont 1 és 6 mm között volt. pénteken a hőmérséklet csúcértéke 2 és 6 fok között váltakozott. szombatra virradóra pedig -1 és 4 fok között alakult a minimumhőmérséklet. ma délelőtt a dunántúlon helyenként felszakadozott a felhőzet. másutt folytatódott a borult, párás idő. szórványosan fordult elő eső, havaseső. a hőmérséklet 11 órakor az országban 2 és 7 fok között alakult.

budapest belterületén pénteken a hőmérséklet napi középértéke 3,4 fok volt, ez 3,5 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1018 mbár, erősen emelkedik.

előrejelzés az ország területére vasárnap estig:

Lassanként országszerte felszakadozik, nyugaton jelentősen csökken a felhőzet, keleten, délkeleten is megszűnik az esőzés és átmenetileg felszáll a köd. a délelőtti néhány órás napsütést nyugat felől ismét erős felhősödés követi, vasárnap késő délután a nyugati megyékben már havazás, majd eső valószínű. az északnyugati, majd déli, délnyugati irányú szél napközben többnyire élénk lesz. éjszakára sokfelé képződik köd. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában -4, 1 fok között, a délnyugati országrészben -5, -8 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 1, 6 fok között alakul.

322 14-

előrejelzés budapest térségére vasárnap reggelig:

csökken a felhőzet, számottevő csapadék már nem valószínű. a napközben néha élénk északnyugati szél éjszaka mérséklődik. a hőmérséklet késő este 2, holnap hajnalban -2 fok körül valószínű.

a duna vízállása budapestnél 144 cm, a víz hőmérséklete 2,5 fok.
/mti/ ig kz
13.11 040284 2622

--

sb0040 4 160 mtib1043

farsang a hajduságban

1984. február 4. - szombat délelőtt debrecenben vidám karneváli felvonulással megkezdődött az ideai hajdusági farsang két hétig tartó eseménysorozata. a város főutcáján végigvonuló jelmezesek élén a balmazújvárosi uttorózenekar haladt. karnevál hercege és népes udvara velük együtt lovasfogatokon érkezett az arany bika szálló előtti térre. az ott lévő alkalmi színpadon a herceg felolvasta a farsangi prólógot, majd mindenkit meghívott az esti vigaságra. sok volt belőlük. tartottak autós-, cigány- és divatbált és még több száz olyat, amelyiknek neve sem volt. sok helyütt rendeztek gasztronómiai bemutatót, cukrászati vásárt és viccvacsorát. a hagyományos hajdusági farsang legnagyobb érdeklődéssel várt eseményére február 7-én debrecen ujkerti lakótelepén kerül sor: a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet dolgozóai a szabad ég alatt, hatalmas méretű bográcokban főzik majd az ősi pusztai ételt, a slambucot. /mti/

tár/ig kz
13.24 040284 0974

322 14-

--

sb0041 4 150 mtib1045 /felhasználható: 15 óraker!/
 hétfőn kezdődik a téli vásár

1984. február 4. - a ruházati kereskedelem ebben az évben február 6-tól 18-ig rendezi meg a hagyományos téli szezonvégi vásárt. a kiállításra szánt áruk értéke országosan - eredeti áron - megközelíti a 2 milliárd forintot, ez valamivel kevesebb, mint tavaly volt. a vállalatok a téli cikkeket kínálják olcsóbban - 20-40 százalékos kedvezményrel. nem árúsítják azonban kedvezményrel a tőkés importból származó cikkeket, valamint azokat a termékeket, amelyeknek utánpótlása a későbbiekben gondot jelentene.

a fővárosi és vidéki centrum áruházakban összesen 400 millió forint értékű a vásári áru. konfekcióárúkból, illetve cipőkből többet kínálnak, mint tavaly, felsőkötöttáru és fehérnemű azonban kevesebb lesz. az áruházakban nyugdíjasok is a pult mögé állnak, s pótpénztárakat állítanak be, hogy ezzel is csökkentsék a zsúfoltságot, kulturált vásárlási körülményeket teremtsenek. a centrum a tavalyihoz hasonlóan az idén is berendezkedett budapestben, a bnv 23-as pavilonjában, ahol 40-45 millió forint értékű ruházati terméket, cipőt, kötöttáru, lakástextiliát, üveg- és porcelánáru, tapétát, poszttert, vegyiáru és szőnyeget árúsítanak engedményrel.

a szivárvány kereskedelmi vállalat kiállításra szánt készlete 36 millió forint értékű. engedményrel kínálnak női, bakfis szövetkabátokat, férfi és kamasz téliesített kabátokat, pulóverokat, sapkákat, sálakat, valamint különféle anyagból készült kesztyűket. a szivárvány méteráru szaküzleteiben téli szövet- és pamut méteráru, valamint mintás flanelleket árúsítanak olcsóbban. sportüzleteikben 40 százalékos engedményrel kaphatók gyermek- és felnőtt siruhák, kötött sapkák, sálak és gyermekeknek való vízhatlan csizmák.

a budapesti skálában a tavalyinál mintegy 26 százalékkal több, összesen 43 millió forint értékű áru árúsítanak a vásár idején olcsóbban. slágercikknek ígérkeznek a kedvezményesen kínált férfi öltönyök, téliesített ballonok, valamint a női kabátok, szoknyák és a meleg téli gyermekholmik.

a cipőkereskedelem is csatlakozik az engedményes vásárhoz: a fővárosi cipőbolt vállalat 35-40 ezer pár női csizmát kínál olcsóbban, a tavalyinál bővebb választékban. téli gyermekcipőkből 50 ezer pár a kínálat, s a választék 23-30-as méretig teljes, 31-től 34-ig valamivel szűkebb. férficipőkből 20 ezer párat árúsítanak olcsóbban. az árengedmény a téli lábbeliknél átlagosan 30-40 százalék. /mti/

mg/mi/ig sl kz
 13.57 040284 2447

Bu

--

sb0042 4 150 mtib1046

szőlész-borász tanácskozás mohácson

1984. február 4. - tudományos üléssel zárult szombaton a fiatal szőlész-borász szakemberek mohácson rendezett országos találkozója. a termelés, a forgalmazás, a szakirányítás és a kutatás ifjú művelői saját munkaeredményeikről számoltak be, s megvitatták további terveiket. a tudományos ismeretterjesztő társulat szervezésében harmadszor találkoztak a fiatalok a duna-parti városban, hogy megismerkedjenek szakmájuk új eredményeivel, kicseréljék tapasztalataikat.

minden alkalommal más más időszerű témát vitatnak meg, ez alkalommal a minőségi bortermelés fejlesztéséről tanácskoztak.

hagyománnyá vált, hogy a mohácsi tanácskozás befejeztével ismereteik bővítése végett külföldre utaznak a szőlész-borász fiatalok. az első alkalommal jugoszláviát, a második találkozó után ausztriát keresték fel, most pedig Bulgáriában tesznek tanulmányutat. a négynapos szakmai programot a tit és bulgáriai testvér-szervezete együttesen rendezik, s módot nyújtanak arra, hogy a magyar fiatalok megismerkedjenek a nagymultú balkáni szőlő- és borgazdálkodással. /mti/

igó/ig kz
 14.07 040284 1123

--

sb0043 4 150 mtib1047

a komlói bányaszerencsétlenség okait vizsgáló bizottság sajtótájékoztatója

1984. február 4. - bodrogi Jenő, az országos bányaműszaki főfelügyelőség elnökhelyettese, a csütörtöki komlói bányaszerencsétlenség körülményeit vizsgáló bizottság elnöke szombaton tájékoztatta az újságírókat a vizsgálat eddigi tapasztalatairól.

elmondta, hogy a bizottság eddig több csoportban, több alkalommal járt a helyszínen és a vizsgálatok folytatódhatnak. megállapították, hogy a bányában sujtólégrobbanás történt, ehhez szénpor-robbanás kapcsolódott. ennek okait azonban még nem sikerült tisztázni. az bizonyos, hogy a robbanást megelőzően nem volt bányatűz, ezen a munkahelyen hosszabb ideje nem végeztek robbantásos munkát. feltehető, hogy a sujtólégrobbanást valamilyen

Bu

villamosberendezés szikrája idézhette elő. a másik kérdés, amire a vizsgálat során választ várnak, hogy hogyan koncentrálódott annyi metán a levegőben, amely elérte a kritikus robbanási határt, s ezt - jelzőkészülékek segítségével - miért nem fedezték fel időben az ott dolgozók. a vizsgálat azt már megállapította, hogy a bányában általában jó a szellőzés, megfelelő az áramló levegő gyorsasága és mennyisége is. a szerencsétlenség színhelyén azonban a jelek szerint kisebb szellőztetési zavar keletkezett, ennek okait is vizsgálják. eddig hét tanút hallgattak ki, a történetekre azonban egymástól eltérően emlékeztek, az általuk elmondottak ellentmondásosak voltak, így következtetéseket ezekből nem lehet levonni. a tanukihallgatásokat hétfőn folytatják és még további 18-20 embert hallgatnak meg. a vizsgálatok aprólékos, hosszadalmas munkát igényelnek, mert többszáz villamoskészüléket és több kilométernyi villamoskábellet kell átvizsgálni. így deríthető fel, hogy a robbanást villamosszikra okozta-e, s ha igen mi volt ennek az oka. így egyelőre a bizottság arról sem tud véleményt alkotni, hogy a szerencsétlenség előidézésében feltételezhető, vagy kizárható-e az emberi mulasztás.

jelenleg a bányaszerencsétlenség négy sebesültjét kezelik kórházi intenzív osztályon, közülük háromnak az állapota már olyan mértékben javul, hogy ők rövidesen elhagyhatják az intenzív osztályt. /mti/

sl/fe/ig kz
14.12 040284 2182

--

sb0044 4 160 mtib1048

koszoruzási ünnepség antal istván és ungar imre sirjánál

1984. február 4. - a liszt ferenc zeneművészeti főiskola ungar imre kossuth-díjas érdemes művész és antal istván liszt-díjas érdemes művész születésének 75. évfordulója alkalmából február 8-án, szerdán koszoruzást tart a farkasréti temetőben. a két zongoraművész barátai és tisztelői délelőtt 11 órakor ungar imre, majd negyed 12-kor antal istván sirjánál róhatják le kegyeletüket. /mti/

sz/ig kz
14.17 040284 0472

--

sb0045 4 160 mtib1050

elmarad az előadás

1984. február 4. - a nemzeti színház igazgatósága sajnálattal közli, hogy betegség miatt a várszínházban vasárnap este 7 órára hirdetett laodameia előadása elmarad. a megváltott jegyek a vásárlás helyén visszaválthatók. /mti/

sr/fe/ig kz
14.24 040284 0273

--

sb0046 1 180 mtib1051

a brit miniszterelnök szombati programja /3. rész/

a muzeumlátogatás visegrádi kirándulással folytatódott, majd kora délután, a brit miniszterelnök és kísérete a budakalászi gyógynövénykutató intézetet kereste fel. az intézet vezetői beszámoltak a vendégnek kutatási tevékenységük multjáról és jelenlegi eredményeiről; egyebek között elmondták azt is, hogy a gyógynövénykutatásban negyedszázada rendszeresen együttműködnek különféle brit intézetekkel, illetve cégekkel.

az intézeti séta után margaret thatcher és kísérete visszatért budapestre, ahol a miniszterelnök az átrium szállodában nemzetközi sajtóértekezletet tartott.
/folyt. köv./ kj/er kz
15.03 040284 0670

Brs

--

sb0047 4 160 mtib1052

a kiskunfélegyházi ötösikrek névadója /1. rész/

1984. február 4. - szombaton délelőtt kiskunfélegyházán, a városi tanács székházában megtartották az 1983. január 24-én született ötösikrek névadóünnepségét. tarjányi szilvia, melinda, hajnalka, sándor és erika névadószülőjének farkas bertalan úrhajóst, valamint a kiskunfélegyházi születésű magyar béla kiképzett úrhajóst és feleségeiket kérte fel a tarjányi család.

az eseményre zsufolásig megtelt a tanácsháza diszterme. igen sokan be sem fértek. gácsi lászlóné anyakönyvvezető megnyitó szavai után mind a szülők, mind a névadó szülők fogadalmat tettek, hogy a gyermekeket legjobb tudásuk és képességeik szerint nevelik, gondozzák, illetve hogy sorsukat figyelemmel kísérik, nevelésükhöz segítséget nyújtanak. ezután dobos ferenc tanácselnök köszöntötte az ünnepség résztvevőit, bejelentve, hogy farkas bertalanné csupán azért nem tud az eseményen részt venni, mert maga is anyai örömök elé néz.

a névadó szülők hajasbabákat és óriásmackókat ajándékoztak a kicsinyeknek és átadák a honvédelmi minisztérium meglepetését: a fejkenként öt-ötezer forintos takaréklevelet a tarjányi család tagjainak. számos ajándékkal kedveskedtek az ikreknek az ünnepségen részt vevő iskolások, ismerősök, rokonok és meghívott vendégek is.

x x x

ikerkutatók az ötösikrekről

rendszeresen figyelemmel kísérik a tarjányi-ötösikrek testi és szellemi fejlődését és elégedettek állapotukkal a fővárosi heim pál gyermekkórház ikergondozó-kutató csoportjának szakorvosai. miként dr. ágoston jolán főorvos elmondta, az orvostovábbképző intézet szülészeti és nőgyógyászati klinikáján született ikreket első ízben hat hónapos korukban, másodízben első életévük betöltése után, a napokban vizsgálták meg. gyermekorvosi, antropometriai méréseik eredményei bizonyítják: mind az öt gyermek testsúlya, hossza megfelelő, éppen olyan mértékben gyarapodott, mint a hasonló sullyal született kettes és hármas ikreké.

egymáshoz viszonyítva azonban némileg különböznek ezek a méretek, mivel születésükkor is mások voltak. az eltérések azonban fokozatosan csökkennek, s a fejlődés során várhatóan kiegyenlítődnek. az utóbbi hat hónapban nyolc-tíz centit nőtt, 4200-4600 grammot hizott az öt kisgyermek. melinda, aki születésekor a legfejlettebb volt, jelenleg csaknem nyolc kiló, és 67,5 centiméter, ám a testvérekéi igyekeznek „fel nőni”, hozzá és túl is haladni őt. szilvike máris fél centivel magasabb nála. erika súlya 6700 gramm, ötször több, mint amennyi születésekor volt.

/folyt. köv./ er
15.04 040284 2607

sb0048 4 130 mtib1053

a kiskunfélegyházi ötösikrek névadója /2. rész/

mozgásfejlődésük szinte azonos: mindegyik gyermek áll, kapaszkodik és körbejárja a kiságyat. melinda, erika, sándorka és hajnalka már kezd beszélni, jól, érthetően mondja: baba, tata, dada, adjál. szilvia még csak most formálja a szavakat. ez jelzi: értelmük is némileg eltérő ütemben fejlődik, ez azonban természetes, hiszen az egyesszülöttek közül is az egyik gyorsabban, a másik lassabban „érk”, „melinda a legdundibb, mégis őt erősebben érintette a hurutos betegség néhány hónappal ezelőtt, mint a másik négy gyermeket, viszont erika igényli a legtöbb dajkálást, gondoskodást.

megkezdtek a kis ötösök szakorvosi szűrővizsgálatát is. ortoped szakorvosok nem észleltek semmilyen rendellenességet, a következőkben gyermekgyógyászok, kardiológus, fül-orr-gégész, szemész és szükség szerint más szakorvosok ellenőrzik az ikrek szervezetének, szerveinek funkcióit. /mti/

lak-me/ka/zsu er -ár kz (nálás)
15.05 040284 0965

--

sb0049 4 150 mtib1054

tanácskozás az aprófalvokról /1. rész/

1984. február 4. - szombaton befejeződött az aprófalvak jövőjével foglalkozó kétnapos országos konferencia. e pécsen rendezett eszmecszerén első ízben vizsgálták meg a kistelepülések közéletének és ifjúságának helyzetét. elsősorban arra kerestek választ, miként lehet erősíteni a községek népességmegtartó, főleg ifjúságmegtartó képességét, tekintettel arra, hogy a lakosság korösszetétele éppen az aprófalvakban a legkedvezőtlenebb. emberöltőnyi programot jelent a kistelepülések megújulása, amihez jó feltételeket teremt a készülő új településfejlesztési koncepció. ennek gazdagítására számos javaslat, ajánlás hangzott el a plenáris és szekcióüléseken.

a legutóbbi népszámlálás adatai szerint 832 aprófalva van hazánkban, számuk egy évtized alatt 66-al nőtt. ezek valamennyien ötszáznál kisebb lélekszámú helységek, s azáltal gyarapszik a számuk, hogy a korábban népes községek lakossága megfogyatkozik, az „aprófalvas szint”, alá süllyed. a gondot az okozza, hogy jellegzetesen agrártelepülésekről van szó, márpedig a mezőgazdaság erőteljesen iparosodik és mind kevesebb élőlátást foglalkoztat. elvesztették gazdasági önállóságukat, hiszen a tsz központja más

Jrs

községben van, ráadásul csökkent a termőterületük is. községállományuknak ez a része kétségkívül válságos állapotba került, mégsem lehet egyenlőségjelet tenni a hanyatlás és az aprófalvak közé. a mezőgazdasági terület harminc százaléka, az erdőgazdasági területnek pedig a nagyobb része a kistelepülések körzetében fekszik, s művelésükhöz a jövőben is szükség lesz az ott élő emberek munkájára.

a konferencián hangoztatták: megérlelődtek a feltételei a kiegyensúlyozottabb, igazságosabb településfejlesztésnek. nagy előrelépést jelent majd ezen a téren a társközségi előljáróságok megalakulása. a helyi akaratot jobban kifejező szervezet iránt máris országsszerte felfokozott várakozás nyilvánul meg. szükség van ugyanakkor a településfejlesztés anyagi eszközeinek arányos átcsoportosítására is az aprófalvak javára, mivel a szűkös helyi erőforrások nem teszik lehetővé az indokolt fejlesztést. egyáltalán: több lehetőséget kell adni a kistelepülések közösségének a saját sorsuk intézésére, s bizonyos, hogy többnyire találnak is majd megoldást a sajátos problémáikra. az érdekképviselői szervként és képviselői testületként működő előljáróságoknak négyes funkció betöltésére kell felkészülniük: képviselik a társközség lakosságát a tanácsban és másutt, szervezik a falu közösségi életét, határoznak az anyagi eszközök felhasználásáról, és döntenek a hatáskörükbe tartozó egyéb kérdésekről.

/folyt. köv./ er
15.06 040284 2641

--

sb0050 4 150 mtib1055

tanácskozás az aprófalvokról /2. rész/

az aprófalvak jövőjének kulcskérdése az ifjúság - mutattak rá a tanácskozáson -, a kistelepülések és a fiatalok sorsa ugyanis szorosan kötődik egymáshoz. ha nem tudják megtartani szülőföldjükön a lányokat és a fiukat, menthetetlenül elsorvad a közösség. az aprófalvakban jelenleg hatszázezer uttörő és kisz korosztályfiatal él, ez a réteg bizonyos mértékig „fehér folt”, volt az ifjúsági munka számára. a kisz azonban nem nézi tétlenül az aprófalvak küzdelmét a fennmaradásukért, hanem mellé áll azoknak a fiataloknak, akik képesek és hajlandók falujuk megújulásáért dolgozni - jelentette be az ifjúsági szövetség képviselője. a legfontosabb teendő: segíteni az ifjú embereknek a munkahely és a saját otthon megteremtésében, továbbá a mindenkit érintő infrastruktúra megjavításában, ami elsősorban a jobb megközelíthetőséget jelenti. az életindítás megalapozásával, perspektívák adásával olyan

Bcs

körülményeket kell teremteni, hogy a fiatalok ne tegyék többé az eresz alá a kapukulcsot, azaz ne fordítsanak hátat a szülőfalujuknak.

a pécsi konferencia teljes anyagát kötetbe gyűjti és kiadja a szervező bizottság. /mti/
igó er kz
15.07 040284 1188

--

sb0051 4 160 mtib1056

Lottótájékoztató

1984. február 4. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint az 5. játékhetén 5 találatos szelvény nem volt.

a Lottónyeremények - nyereményilleték levonása után - a következők:

4 találatos szelvénye 99 fogadónak volt, nyereményük egyenként 100.943 forint;

3 találatos 8.919 fogadónak volt, nyereményük egyenként 560 forint;

a 2 találatos szelvények száma 258.603 darab, ezekre egyenként 24 forintot fizetnek.

/mti/ er kz
15.11 040284 0483

Bzs

--

sb0052 4 160 mtib1059 /felhasználható: 17.00 órától!/
 farsangi karnevál kaposvárott

1984. február 4. - fénypontjához érkezett szombaton a kaposvári farsangi napok egy hetes vigalomsorozata. reggel a tanácsház utcában farsangi vásár kezdődött, ahol népi iparművészek, népművészek árulták portékáikat. délelőtt tíz órakor a dorottya-ház előtt megkoszorúzták csokonai vitéz Mihály mellszobrát, majd karnevál hercege átvette a város kulcsát Kovács Ferencről, a városi tanács elnökétől.

kora délután a városi tanács erkélyéről fanfárok hangja adta hírül a felvonulás kezdetét, majd Kolompszó, ostordurrogatás fogadta a huszárok kíséretében, díszes hintón érkező karnevál hercegét és szíve választottját, Dorottyát népes kíséretükkel együtt. ezután a maszkás, jelmezes felvonulók lepték el a város főterét, hogy versenyezzenek a legötletesebb farsangi öltözék cím elnyeréséért. őket a hagyományörző népi együttesek követték: a Baranya, Bács-Kiskun, Somogy és Tolna megyei táncosok körüljárták a Kossuth-téren felállított két és fél méteres kisse-bábut, majd elbucsuva tőle, a közönség nagy üdvölgzése közepette meggyújtották és elégették, hogy ezzel a jelképes cselekedettel elűzzék a telet.

a kaposvári sportcsarnokban öt órakor huszonkét népi együttes mutatta be kedvcsináló műsorát a város szállodáiban és éttermeiben az esti órákban kezdődő hajnalig tartó farsangi táncmulatsághoz.

/mti/
 káp/er st
 16.17 040284 1370

--

sb0053 4 160 mtib1060

körösi csoma sándor-émlékverseny - lezajlottak a fővárosi döntők

1984. február 4. - a körösi csoma sándor születésének 200. évfordulója alkalmából meghirdetett általános iskolai emlékverseny - az oktatási intézmények helyi döntőinek lebonyolítása után - szombaton a fővárosi selejtezőkkel és döntőkkel folytatódott.

a világhírű magyar tudós és utazó életművének méltó bemutatását szolgáló vetélkedősorozat gazdája a körösi csoma sándor emlékbizottság, amelynek megbízásából a verseny szervezését a XVII. kerület, Akácvirág utca 49. szám alatti általános iskola vállalta. a vetélkedőkre 2555 budapesti általános iskola nevezett, a 114 oktatási intézményből egy-egy csapat jutott tovább. ezek a szombati

Bu

vetélkedőkön négy helyszínen - az Almássy téri szabadidő központban, a Marczibányi téri, a Pataky István és a Csili művelődési központban - küzdöttek a területi döntőbe jutásért. egyebek közt ez alkalommal értékelte a zsűri azokat az albumokat, amelyeket Körösi Csoma Sándor munkásságáról, életútjáról készítettek a diákok. a délelőtti selejtezőkön a neves világgjáró utvonallal kapcsolatos földrajzi, történelmi, művészeti, nyelvi és néprajzi kérdésekre kellett válaszolniuk a tanulóknak. az írásbeli és a szóbeli feladatokon túl diáképek, hangzóanyagok felismerésével, mozaikképek összeállításával is próbára tették a versenyzők leleményességét. a selejtezők csoportjainak mindegyikéből két-két csapat jutott a fővárosi döntőbe, amelyet még ugyanezen a napon, délután tartottak meg, helyszínenként 6-6 csapat részvételével.

a diákok ismereteit gazdagító szellemi torna végső erőpróbáját április 11-én, a XVII. kerületi, Akácvirág utca 49. szám alatti általános iskolában rendezik meg, az ország öt területi döntőjének két-két legjobb csapata versengésével. a győztesek erőfeszítéseit értékes jutalommal honorálják: a dobogóra jutott csapatok tagjai és a diákokat felkészítő tanárok kéthetes ázsiai úton vehetnek részt, az első helyezést elérő együttes utiránya valószínűleg India lesz.

/mti/
 t na/gg/sa er km st
 16.22 040284 2047

--

sb0054 4 130 mtib1061

az MSZMP pártmunkás küldöttsége hazaérkezett az indokinaiban tett látogatásáról

1984. február 4. - január 19. és február 2. között kótai gézával, az MSZMP KB külügyi osztálya helyettes vezetőjével az élen pártmunkás küldöttség tett látogatást Vietnámban, Kambodzsában és Laoszban. a delegáció a nemzetközi helyzet néhány időszerű kérdéséről, különösen az európai és a délkelet-ázsiai térség problémáiról, valamint a kétoldalú kapcsolatok alakulásáról folytatott megbeszéléseket.

Hanoiban Tran Xuan Bach, a vietnami kommunista párt központi bizottságának titkára, Phnom Penhben Hun Sen, a kambodzsai népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, külügyminiszter, Vientianében pedig Phoune Sipraseuth, a laoszi népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, a KB külügyi bizottságának elnöke fogadta a magyar küldöttséget. /mti/

ka/er -ár st
 16.27 040284 0880

Bu

--

sb0055 4 180 mtib1062

időjárásjelentés

1984. február 4. - a meteorológiai intézet előrejelzése az ország területére vasárnap estig:

a reggeli órákban még párás, néhol ködös idő lesz, később hosszabb-rövidebb időre mindenütt kisüt a nap, megélnkül a délnyugati szél. kora délutánra általában 2, 7 fok közé emelkedik a hőmérséklet.

késő délutántól nyugat felől ismét beborul az ég és a nyugati megyékben már havazásra, majd esőre is számíthatunk. /mti/

gw st
17.50 040284 0464

--

sb0056 1 130 mtib1063

a brit miniszterelnök szombati programja /4. rész/

a sajtókonferenciát bajnok zsolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke nyitotta meg.

bevezető nyilatkozatában a brit miniszterelnök nagyra értékelte, hogy Magyarországon mindenütt szívélyes és nagyvonalu fogadtatásban részesítették. tárgyalásait a magyar vezetőkkel - kádár jánossal, losonczy pállal és lázár györggyel - nyitnak, építő jellegűnek és értékesnek minősítette. régóta esedékes volt ez a látogatás - mondotta -, de ezuttal igazán alkalmas időpontban valósult meg. ennek kapcsán utalt arra, hogy mindkét részről aggodalommal szemlélik a kelet-nyugati kapcsolatokban mutatkozó feszültséget, a fegyverzetkorlátozási és leszerelési tárgyalások félbeszakadását. úgy vélte, budapesti látogatása az első lépés abban az irányban, hogy „az európai népek között jobb kapcsolatok alakuljanak ki,,.

margaret thatcher a brit-magyar tárgyalások tartalmáról szólva hangoztatta: rögzítették a meglévő nézetkülönbségeket, de nem foglalkoztak azokkal. ehelyett a távlatokról, a békés és virágzó jövő lehetőségéről cseréltek véleményt; olyan jövőről, amelyben a béke a hagyományos és nukleáris fegyverzet alacsonyabb szintjén őrizhető meg. kifejtette azt is, hogy meggyőződése szerint a nato védelmi jellegű szövetség, amelynek tagországai éppugy kevesebbet kívánnak költeni fegyverekre és többet gazdaságuk fejlesztésére, mint a politikai választóvonal másik oldalán lévő államok.

Tm

a kelet-nyugati kapcsolatok jövőjéről szólva a brit miniszterelnök kijelentette, hogy a javulással kapcsolatban nincsenek illuziói: lassu és fokozatos lesz csak a fejlődés. ehhez is az szükséges azonban - folytatta -, hogy az érdekeltek szigorú realizmust és kitartást tanúsítsanak.

ezután a brit miniszterelnök az újságíróknak a brit-magyar viszonytal, a fegyverzetkorlátozási tárgyalások jövőjével és más nemzetközi problémákkal kapcsolatos kérdéseire válaszolt.

kádár jánossal, az mszmp kb első titkárával folytatott eszmecserejéről az mti tudósítójának érdeklődésére elmondotta:

- találkozónk nagyon értékes, nagyon építő jellegű és valóban kellemes volt. remélem, hogy egy másik alkalommal ismét találkozhatunk majd. meg szeretném mondani: könnyű volt nagyon nyíltan beszélnünk egymással. s ez mindig jó jel.

ami a kelet-nyugati viszonytal illeti, margaret thatcher több kérdés kapcsán is visszatért arra, hogy gyors javulásra nem számít. ugyanakkor értésre adta, hogy meggyőződése szerint a kapcsolatépítés jótékony hatással lehet a nukleáris fegyverzetkorlátozási tárgyalások újakezdésére, illetve - mint megfogalmazta - azoknak a részletkérdéseknek a kimunkálására, amelyek alapot és keretet teremtenek az előrelépéshez. /folyt. köv./ ae -ár er
18.10 040284 2758

--

sb0057 1 130 mtib1064

a brit miniszterelnök szombati programja /5. rész/

ezzel összefüggésben azonban a brit miniszterelnök megerősítette azt is, hogy a nato-nak a közepes hatótávolságu nukleáris fegyverekkel kapcsolatos álláspontja változatlan. a megkezdődött rakétatelepítést - abból kiindulva, hogy csupán a szovjetunió szerintük meglévő előnyének ellensúlyozására volt hivatott - nem kívánják meg nem történné tenni. értésre adta, hogy ezen a téren „gesztus,, nem várható. a kelet-nyugati diplomácia két kérdésében a brit kormányfő ugy foglalt állást, hogy egyrészt szerinte egy szovjet-amerikai csucstalálkozó ez idő szerint kellő megértés és előkészítés nélkül túl korai volna. másrészt viszont bejelentette, nagyon örülne ha a brit külügyminiszter egy érvényes meghívás birtokában elutazhatna moszkvába.

Tm

magyarországi utjának tapasztalatait és a kelet-nyugati kapcsolatok problémakörét thatcher asszony végül úgy foglalta össze, hogy „jobban ért bizonyos dolgokat, mint 48 órával korábban,, , s úgy érzi, oly módon járult hozzá most a kelet-nyugati viszony javításához, amelyet e látogatást megelőzően még nem volt módja megtenni.

/folyt. köv./ ae -ár er
18.14 040284 1163

--

sb0058 1 130 mtib1065

a brit miniszterelnök szombati programja /6. rész/

a sajtókonferenciát követően a miniszterelnök asszony találkozott a brit kolónia képviselőivel a nagykövetségen.

ezután a vendégek a ferihegyi reptérre hajtottak, ahol ünnepélyesen bucsuztatták margaret thachert és kíséretét. a bucsuztatásra megjelent lázár györgy, a minisztertanács elnöke, marjai józsef, várkonyi péter külügyminiszter, továbbá politikai és gazdasági életünk több más vezető személyisége, valamint bányász rezsó.

a magyar és brit zászlókkal diszitett légikikötő betonján csapatzászlóval felsorakozott a néphadsereg diszszázada. parancsnoka jelentést tett a brit kormányfőnek, majd felcsendültek a két ország himnuszának hangjai. ezután a magyar és a brit vezetők, a vendégek és a házigazdák elköszöntek egymástól. a különrepülőgépnél kis uttörő virágcsokrot nyújtott át a miniszterelnök asszonynak. lázár györgy és margaret thatcher még néhány szíves szót váltva, kézfogással bucsuzott el egymástól. a repülőgép a koraesti órákban elindult budapestről. /mti/

t kj/er -ár st
18.17 040284 1075

--

TM

sb0059 4 160 mtib1066

kaló flórián: egyedül - bemutató a madách kamarában

1984. február 4. - a madách kamaraszínház szombaton bemutatta kaló flórián egyedül című monodrámáját.

a szerző negyedik darabja - a négyen éjfélkor, a mai történet és a pajzán históriák után -: „színpadi játék zenével, egy személyre,,. a mű domján editnek, a fiatalon elhunyt nagy színésznőnek állít emléket. a dráma egy fiatalabb pályatárs, a barátnő szemszögéből láttatja domján edit életét, a színészethez, az emberekhez fűződő viszonyát; felidézve művészi tevékenységének fontosabb állomásait. a pályatárs életének egyik döntő szituációjában „pörgeti vissza,, domján edit sorsát.

a darabbeli színésznőt almási éva alakítja, a zenét aldobólyi nagy györgy komponálta. a zenés játékot ruszt józsef állította színpadra. /mti/

t cs/ag/gw st
19.52 040284 0823

--

sb0060 4 160 mtib1067

az állami hangversenyzenekar koncertje

1984. február 4. - a magyar állami hangversenyzenekar februári koncertsorozatának első előadását tartották szombaton a zeneakadémián. fischer iván vezényletével és rohamm imre zongoraművész közreműködésével a zeneirodalom három nagy klasszikusának alkotásait szólaltatta meg az együttes. elsőként wagner trisztán és izolda című operájának előjátéka és izolda szerelmi halála csendült fel.

a második darab richard strauss burleszkje volt; az egytétéles művet a zenetörténészek zongoraversenynek tekintik. végezetül pedig mendelssohn iii., skót szimfóniáját szólaltatta meg a zenekar. /mti/

t cs/ag/gw st
19.57 040284 0662

--

Taj

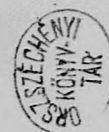
sb0061 4 180 mtib1069

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/
1984. február 4.

sb0001 műemlékvédelmi programok /1. rész/
sb0002 műemlékvédelmi programok /2. rész/
sb0003 műemlékvédelmi programok /3. rész/
sb0004 pályaválasztásra készülve /1. rész/
sb0005 pályaválasztásra készülve /2. rész/
sb0006 új gyalogos és közúti aluljárók a fővárosban
sb0007 a budapesti tavaszi fesztivál zenei programjaiból
sb0008 próbák a vígszínházban és a pesti színházban
sb0009 avar temető pécselt
sb0010 kenyérgyár épül készthelyen
sb0011 új gyermekorvosi rendelő kisbéren
sb0012 az év lakóháza
sb0013 márciusban ismét vendégeket fogad a hajduszoboszlói béke
sb0014 negyedkilós pécsi narancsok
sb0015 ittasan vezetett - örökre eltiltották a gépjárművezetéstől
sb0016 pályázat szakmunkás-fiatalok katonai főiskolai előkész. tanf.
sb0017 a tit természettudományi stúdió programjából
sb0018 karbantartás - zavarossá válhat az ivóvíz
sb0019 megismétlik a szilveszteri rádiókabarét
sb0020 a negyvenórás munkahét első tapasztalatai /1. rész/
sb0021 a negyvenórás munkahét első tapasztalatai /2. rész/
sb0022 mosás helyett koptatják a gabonát /1. rész/
sb0023 mosás helyett koptatják a gabonát /2. rész/
sb0024 szűrős mátyás közép-amerikába utazott
sb0025 vendég kutatók, időszakos alkotócsoportok tihanyban
sb0026 szolnok megyei tsz ujitók minszkben
sb0027 a brit miniszterelnök szombati programja /1. rész/
sb0028 burgonya virusmentesítési vizsgálatok velencén
sb0029 befejeződtek a munkásórség egységgyűlései
sb0030 rugóból ekevas
sb0031 koszoruzás
sb0032 ötvenezer tonnával több nyersolaj egy kutból
sb0033 a brit miniszterelnök szombati programja /2. rész/
sb0034 eszperantisták találkozója
sb0035 hétfői nádaratás
sb0036 körösi csoma sándor-émlékverseny
sb0037 fórum a diák-közművelődésről
sb0038 hazaérkezett a szegedi opera
sb0039 időjárásjelentés
sb0040 farsang a hajduságban
/folyt. köv./ ér/gw
20.23 040284 1874

TM

--

sb0062 4 180 mtib1070

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 hétfőn kezdődik a téli vásár
sb0042 szőlész-borász tanácskozás mohácson
sb0043 komlói bányaszerencsétlenség okait vizsgáló bizottság sajtótájé.
sb0044 koszoruzási ünnepség antal istván és ungár imre sirjánál
sb0045 elmarad az előadás
sb0046 a brit miniszterelnök szombati programja /3. rész/
sb0047 a kiskunfélegyházi ötösikrek névadója /1. rész/
sb0048 a kiskunfélegyházi ötösikrek névadója /2. rész/
sb0049 tanácskozás az aprófalvakról /1. rész/
sb0050 tanácskozás az aprófalvakról /2. rész/
sb0051 Lottótájékoztató
sb0052 farsangi karnevál kaposvárott
sb0053 folytatódik a körösi csoma sándor-émlékverseny
sb0054 az mszmp pártmunkás küldöttsége hazaérkezett
sb0055 időjárásjelentés
sb0056 a brit miniszterelnök szombati programja /4. rész/
sb0057 a brit miniszterelnök szombati programja /5. rész/
sb0058 a brit miniszterelnök szombati programja /6. rész/
sb0059 kaló flórián: egyedül - bemutató a madách kamarában
sb0060 az állami hangversenyzenekar
sb0061 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0062 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: koronczai emil
kiss tamás

- v e g e -

20.23

/mti/ gw/er
040284 1318

TM

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1984. február 5.

bel

v a s á r n a p

sb0001 4 130 mtib1001

fórum a diák-közművelődésről

1984. február 5. - vasárnap a kisz központi bizottságának székházában befejeződött a diák-közművelődés helyzetét értékelő kétnapos tanácskozás.

a fórum második napján a diák művelődéssel foglalkozó gyakorlati szakemberek - nevelőtanárok, valamint a művelődési házak, ifjúsági házak, ifjúsági parkok munkatársai - kérdéseket tehettek fel a művelődési minisztérium, az országos hatáskörű szervek, intézmények és kulturális vállalatok, a társadalmi és tömegszervezetek, s a közművelődési intézmények jelenlévő szakembereinek. szó esett egyebek között arról: hogyan hangolhatná össze tevékenységét a közművelődési intézmény és az iskola, miként szélesíthetők a fiatal amatőr csoportok és alkotók bemutatkozási lehetőségei, milyen szerepet vállalhatnak a diákvezetőség által irányított diákcentrumok, az ifjúsági házak, művelődési házak munkájában.

a kétnapos tanácskozás után a kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló tanácsának, valamint kulturális osztályának munkatársai megkezdik a rendezvény tapasztalatainak összegyűjtését, elemzését, elősegítve az elhangzott ötletek, javaslatok mielőbbi megvalósítását. /mti/

sr/zsu/gw kz
12.22 050284 1188

3rs

--